

Larynx og gl. thyroidea:

- Os hyoideum palperes, det føles ubehageligt, når man palperer denne.
- Cartilago thyroidea palperes.
- Cartilago cricoidea palperes.
- Spalten fortil mellem cartilago thyroidea og cricoidea palperes under afsyngning af toner med stigende frekvens. Det mærkes, at spalten afsmalnes pga. kontraktion af m. cricothyroideus, der spænder stemmelæberne.
- Nødtracheotomi: Hvis luftpassagen gennem cavitas laryngis spærres af et fremmedlegeme eller af slimhindeødem skal der handles hurtigt for at undgå kvælning. Patienten lægges på ryggen med bagoverbøjet hoved. Spalten mellem cartilago thyroideas underkant og cartilago cricoidea findes ved palpation, og der lægges et snit som gennemskærer conus elasticus på tværs. Der er herved skaffet luftpassage nedenfor rima glottidis. Gennemskæringen holdes åben ved at holde hovedet bagoverbøjet og evt. sætte en genstand i klemme.
- Gl. thyroidea palperes.
- Larynx og gl. thyroideas bevægelse under synkning undersøges.
- Pulsen i a. carotis communis palperes.

Lymfeknuder:

Lymfekarrene og de hertil knyttede lymfeknuder ligger i nær relation til blodkarrene og inddeles i superficielle og profunde.

De superficielle knuder er indskudt i lymfebanerne fra huden og de overfladiske væv på hoved og halsen, samt slimhinden i vestibulum oris, mens de profunde knuder drænerer de dybere og centralt beliggende dele. De profunde er desuden terminale lymfeknuder, mens alle de øvrige kan betragtes som fremskudte i forhold hertil.

Knuderne ligger som en krave langs grænsen mellem hoved og hals, dels i lange mere vertikalt orienterede kæder langs halskarrene, samt i en række langs overkanten af clavicula.

● De superficielle lymfeknuder:

- Lymphonodi submentales: Nogle få, små lymfeknuder i regio submentalis, der modtager lymfe fra den mediale del af underlæbe, hagen, den forreste del af regio sublingualis, incisiverne i undermundens samt fra tungespidsen. De efferente lymfekar løber til lnn. submandibulares eller lnn. cervicales profundi.

- Lymphonodi submandibulares: 3-6 lymfeknuder, beliggende i vinklen mellem basis mandibulae og gl. submandibularis. De dræner en stor del af ansigtshuden¹, den allerforreste del af næsehulen og slimhinden på læber, kind og gingiva, regio sublingualis og tungeryggen, foruden fra gl. submandibularis og de fleste tænder. Endvidere modtager de lymfe fra lnn. submentales. Deres efferente lymfekar går til lnn. cervicales profundi.
- Lymphonodi parotidei: Flere små knuder med relation til gl. parotidea. De ligger som superficielle knuder (lymphonodi præauriculares) i subcutis foran øret eller indlejret i fascia parotidea, men en del findes som profunde knuder indlejret i kirtelvævet. De modtager lymfe fra den forreste del af øremuslingen, øregangen, den laterale del af trommehulen, fra gl. parotidea samt fra den del af ansigtshuden og fra huden over den forreste del af tindinge- og isseregionen. Deres efferente lymfekar går til lnn. cervicales superficiales et profundi.
- Lymphonodi mastoidei: 1-2 små lymfeknuder, beliggende superficielt på processus mastoideus, de mangler i reglen hos voksne. De modtager lymfe fra den bageste del af tindinge- og isseregionen, fra bagsiden af øremuslingen og den ydre øregang og sender lymfe videre til lnn. cervicales superficiales et profundi.
- Lymphonodi occipitales: 1-2 lymfeknuder, som ligger i subcutis tæt ved protuberantia occipitalis externa i den nederste del af regio occipitalis. De modtager lymfe fra regio occipitalis og øverste del af regio cervicalis posterior og sender efferente lymfekar til lnn. cervicales profundi.
- Lymphonodi cervicales superficiales: Nogle få lymfeknuder, som ligger i fortsættelse af de superficielle lnn. parotidei langs den øverste del af v. jugularis externa på m. sternocleidomastoideus. De sender efferente lymfekar til lnn. cervicales profundi.
- De profunde lymfeknuder: Lymphonodi cervicales profundi er en stor gruppe af lymfeknuder, som strækker sig fra basis cranii til apertura thoracis superior, beliggende i bindevævet langs de store halskar. De inddeles i en øvre og en nedre gruppe adskilt af m. omohyoideus.
 - Den øvre gruppe: Knuderne er vertikalt orienterede langs lateralsiden af v. jugularis interna profundt for m. sternocleidomastoideus, undtagen lnn. jugulodigastricus. De modtager lymfe fra de superficielle og profunde strukturer på hovedet og fra den øverste del af halsen, enten direkte eller via de fremskudte lymfeknuder.
 - Den nedre gruppe: Har relation til den nederste del af v. jugularis interna, men strækker sig herfra ud i fossa supraclavicularis langs vasa subclavia og plexus brachialis. Knuderne dræner både superficielle og profunde strukturer svarende til halsens nederste del, ligesom de modtager enkelte

¹ En linie trukket fra angulus mandibulae til den mediale øjenkrog markerer den bageste grænse for området.

lymfekar som ascenderer i subcutis fra den øverste del af mamma. De står også i forbindelse med den apikale gruppe af lnn. axillares og ofte med lnn. parasternales og mediasternales.

De efferente lymfekar fra lnn. cervicales profundi løber nedadtil sammen i truncus jugularis sinister og truncus jugularis dexter, som efter et kort forløb ender i henholdsvis ductus thoracicus og ductus lymphaticus dexter.

Plexus brachialis og a. subclavia:

- M. sternocleidomastoideus palperes.
- Caput sternale og caput clavicolare lokaliseres.
- Med hovedet bøjet til modsatte side palperes de spænde trunci af plexus brachialis i scalenerporten nedadtil ved m. sternocleidomastoideus' bagkant. Duchenne-Erb's paralyse (udtrækning af C5-C6 rødderne).
- Med hovedet bøjet mod samme side (hvorved plexet og halsfascierne afspændes) palperes a. subclavia ved passagen over costa I. Lukning ved kompression mod costa I prøves under samtidig palpation af radialis-pulsen.
- Halsribben palperes.
- Adson's test for a. subclavia-kompression (pga. snæver scalenerport eller halsribben): Armen strækkes, abduceres, føres bagud og udadroteres under samtidig palpation af radialis-pulsen. Til sidst roteres hovedet til den side der palperes. Testen er positiv, hvis pulsen svækkes eller ophører.

torh colli